

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 mun. Chișinău și de către Vasili Krasovski,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 mun. Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vasili Krasovski cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-834/23
nr. PIGD 2-19166642-01-2ra-13062023)*

Recursurile nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), or instanța de apel a aplicat legea care urma să fie aplicată, interpretând-o corect.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – T. Vasilică
Curtea de Apel Chișinău – I. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu

27 noiembrie 2024

Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursurilor declarate de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 mun. Chișinău și de către Vasili Krasovski,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 18 octombrie 2019, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 mun. Chișinău, în procedura falimentului, (în continuare ÎMGFL nr.15), a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasili Krasovski, prin care a solicitat încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale în mărime de 2 188,98 lei neachitată în perioada de până la 01 septembrie 2019, acumulată la locul de consum apartamentul nr. xxxxx, str. xxxxx, mun. Chișinău.

2. În susținerea cererii de chemare în judecată a indicat că, Vasili Krasovski în baza contului personal deschis la ÎMGFL nr.15, beneficiază nemijlocit de serviciile comunale prestate în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare și are obligația de a achita în termen contravaloarea acestora conform bonurilor de plată primite.

3. Potrivit informației din extrasul din Registrul bunurilor imobile, Vasili Krasovski este proprietarul și locatarul apartamentului nr. xxxxx, str. xxxxx, mun. Chișinău.

4. ÎMGFL nr.15 a menționat că, Vasili Krasovski a acumulat o datorie în mărime de 2 188,98 lei pentru consumul energiei termice, acumulată în perioada de până la 01 septembrie 2019, fapt confirmat prin informația privind situația despre achitarea serviciilor locativ-comunale.

5. Prin încheierea din data de 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a acceptat spre examinare, în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată înaintată de către ÎMGFL nr. 15. (f.d.16-17, vol.I)

6. Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin încheierea din 19 februarie 2020 a încetat procedura cererilor cu valoare redusă și a dispus examinarea cererii în procedura generală. (f.d.32-33, vol.I)

7. În data de 02 noiembrie 2020 Vasili Krasovski a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de tardivitate a acțiunii înaintate de către ÎMGFL nr. 15. (f.d. 54-56, vol.I)

8. Prin încheierea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea privind excepția de tardivitate formulată de Vasili

Krasovski, pretenția privind încasarea datoriei pentru serviciile comunale acumulate pe perioada de până la 01 septembrie 2019 s-a respins ca tardivă. (f.d. 62-64, vol.I)

9. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 ianuarie 2021 a casat încheierea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu remiterea cauzei la rejudecare, menționând că cererea privind excepția de tardivitate a fost invocată și soluționată de către instanța de fond în afara cadrului legal. (f.d.77-82, vol.I)

10. În data de 31 mai 2022, ÎMGFL nr. 15 a depus cerere cu privire la concretizarea pretențiilor, majorând suma datoriei la 3 662,46 lei pentru perioada 01 noiembrie 2011- 30 aprilie 2022. (f.d. 96, vol.I)

11. Prin hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 15 împotriva lui Vasili Krasovski cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice pe perioada 01 octombrie 2016-30 aprilie 2022 s-a respins ca fiind neîntemeiată, iar pe perioada 01 noiembrie 2011-01 octombrie 2016 s-a respins ca fiind tardivă. S-a încasat de la ÎMGFL nr.15 în beneficiul Statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 270 lei. (f.d.143.151-156,vol.I)

12. Instanța de fond a reținut că, ÎMGFL nr. 15 și-a întemeiat pretenția în baza Anexei nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002.

13. Totodată, instanța de fond a reținut că prin hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022, punctele 8 , 81, 82, 83, 84 și 86 din Anexa nr. 7 la Regulament au fost declarate neconstituționale.

14. În aceste circumstanțe instanța de fond a conchis că, pretenția ÎMGFL nr.15 cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale pentru energie termică calculată în baza Regulamentului sus-nominalizat, pentru perioada 01 octombrie 2016-30 aprilie 2022, este neîntemeiată, or, în speță nu sunt temeiuri juridice pentru obligarea lui Vasili Krasovski la plata pentru serviciile locativ-comunale de care nu a beneficiat. La caz, s-a stabilit cu certitudine că, acesta nu beneficiază de serviciile de energie-termică, deoarece apartamentul nr. xxxxx, str. xxxxx, mun. Chișinău este debransat de a sistemul centralizat de încălzire.

15. Cu referire la pretenția ÎMGFL nr.15 privind încasarea datoriei pentru perioada 01 noiembrie 2011-01 octombrie 2016 instanța de fond, în temeiul art. 391, art. 395, alin. (1), alin. (6) din Codul civil, a conchis că, este tardivă, din motiv că, ÎMGFL nr.15 nu a solicitat repunerea acțiunii în termen, situație ce denotă că în speță nu există temeiuri pentru repunerea cererii de chemare în judecată în termen.

16. Judecătoria Chișinău, sediul Centru a subliniat că, prescripția extinctivă a fost stabilită de legislator în scopul păstrării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți, contrar persistării unei incertitudini în raporturi pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, se derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept diferite, iar examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

17. ÎMGFL nr.15 în data de 12 august 2022, în termen, a contestat cu apel hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d.149-150, vol.I).

18. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 februarie 2023 a admis apelul declarat de ÎMGFL nr.15, a casat parțial hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri prin care a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr.15 privind încasarea datoriei pentru perioada 01 octombrie 2016-30 aprilie 2022, a încasat de la Vasili Krasovski în beneficiul ÎMGFL nr.15 datoria pentru consumul energiei termice pentru perioada 01 octombrie 2016-30 aprilie 2022, în mărime de 2 467, 26 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei pentru instanța de fond și în mărime de 202,50 lei pentru instanța de apel, în rest a menținut hotărârea instanței de fond. (f.d.189,190-199,vol.I)

19. Instanța de apel, în temeiul art. 267, alin. (1), art.271, art. 272, alin. (1), alin. (9) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), a menționat că pretenția ÎMGFL nr.15 cu privire la încasarea datoriei, acumulată până la 01 octombrie 2016, este depusă cu omiterea termenului de prescripției, or temeiuri pentru care ar putea fi întrerupt cursul prescripției extinctive nu au fost stabilite. La materialele dosarului lipsesc careva probe care să confirme că debitorul a săvârșit acțiuni din care să rezulte că recunoaște datoria istorică pentru perioada solicitată din motiv că ,Vasili Krasovski nu a efectuat nici o achitare în perioada respectivă.

20. Curtea de Apel Chișinău a avut opinie diferită referitor la pretenția cu privire la datoria pentru consumul energiei termice pentru perioada 01 octombrie 2016-30 aprilie 2022, reținând că, la caz, nu este aplicabilă hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022, deoarece efectele acesteia urmează a fi aplicate începând cu 01 mai 2022.

21. La caz, prin acțiunea înaintată, s-a solicitat încasarea datoriei la consumul energiei termice formate în perioada 01 octombrie 2016 – 30 aprilie 2022 în sumă de 2 467,26 lei, prin urmare efectele hotărârii Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022 nu sunt aplicabile litigiului dedus judecății, aceasta neavând caracter retroactiv.

22. Astfel, instanța de apel, în temeiul art. 51, alin. (1) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, a punctelor 17, 18, 8 , 81, 82, 83, 84 și 86 din Anexa nr. 7 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului

nr.191 din 19 februarie 2002 a concluzionat că pretenția cu privire la încasarea datoriei pentru perioada 01 octombrie 2016 – 30 aprilie 2022 în sumă de 2 467,26 lei este întemeiată și necesită a fi încasată.

23. Curtea de Apel Chișinău a subliniat că termoficarea centrală a blocurilor de locuit, reprezintă un temei juridic de proprietate forțată și perpetuă, chiar și în cazul debransării apartamentului de la agentul termic și înlăturarea magistralelor din încăperea, dat fiind faptul că aceste magistrale-țevi sunt parte componentă și indispensabilă a clădirii, cu destinație comună și nu pot fi folosite altfel.

24. Prin urmare, în cazul deconectării integrale a apartamentului de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul Vasili Krasovski este obligat să achite plata pentru încălzire, or existența pierderilor de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri), care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun denotă imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

25. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs, atât de către ÎMGFL nr.15, cât și de către Vasili Krasovski. (f.d.206-209, vol.I, 3-8, vol.II)

26. ÎMGFL nr.15 a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emitere a unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii, menționând că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 267 și 272 din Codul civil. În acest sens a indicat că serviciile comunale reprezintă serviciu de executare succesivă, acestea se facturează în fiecare lună și relațiile de drept au un caracter neîntrerupt.

27. În opinia ÎMGFL nr.15 termenul de prescripție ar fi putut expira doar în situația în care ar fi sistat prestarea serviciului, astfel, este îndreptățită de a înainta prezenta acțiune și a solicita încasarea datoriei pentru perioada 01 noiembrie 2011-01 octombrie 2016.

28. A menționat că, Vasili Krasovski prin comportamentul său intenționat nu a achitat serviciile prestate, urmărind scopul aplicării excepției de tardivitate și exonerarea de la plata serviciilor prestate.

29. Vasili Krasovski prin recursul înaintat a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond, menționând că cererea de chemare în judecată este depusă peste termenul de prescripție extinctivă.

30. Recurentul a specificat că, nu recunoaște suma solicitată cu titlu de datorie, or nu există probe, care ar confirma prestarea serviciilor, actele prezentate nu sunt în original și nu reflectă situația reală.

31. Vasili Krasovski a devenit proprietarul apartamentului menționat la 14 iunie 2017, însă anterior acestei date ÎMGFL nr.15 nu a prezentat probe care ar justifica pretențiile față de recurent.

32. La fel, a mai indicat că datoria la agentul termic are două compartimente încălzirea și prepararea apei calde ÎMGFL nr.15 în cererea

de chemare în judecată și cererea de concretizare nu a indicat datoria exactă pe fiecare serviciu.

33. Recurentul a susținut că apartamentul menționat este debransat de la sistemul de încălzire centralizat, respectiv în lipsa încălzirii, serviciul de preparare a apei calde nu este prestat pentru a putea pretinde plata acestuia.

34. Vasili Krasovski a mai relatat că, la caz, nu este aplicabilă Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, deoarece casa în care se află apartamentul recurentului nu are etaj tehnic, subsolul nu este de uz comun, iar alte locuri de uz comun nu sunt încălzite și nu are coloane tranzitorii ale încălzirii centralizate.

35. În data de 06 iulie 2023 ÎMGFL nr.15 a depus referință asupra recursului declarat de către Vasili Krasovski, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat. (f.d.20-22, vol.I)

36. Ulterior, Vasili Krasovski în data de 06 iunie 2024 a depus explicații suplimentare la recurs. (f.d.44-45, vol.II)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

38. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

39. Art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

40. Art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

41. Art. 432, alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată

neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

42. Art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

43. Art. 432, alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, prevăzut la art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă sus-citat, instanța de recurs reține că recurenții au respectat acest termen, or decizia instanței de apel a fost adoptată la 21 februarie 2023, expediată lui Vasili Krasovski, prin intermediul oficiului poștal la 27 aprilie 2023, iar ÎMGFL nr.15 prin intermediul poștei electronice la 11 mai 2023 (f.d. 200-201).

Prin urmare, recursurile declarate de către ÎMGFL nr.15, la 16 mai 2023 și de către Vasili Krasovski, la 21 iunie 2023 sunt în termen.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

46. Astfel, că procedura admisibilității recursurilor va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursurilor, la caz, 16 mai 2023 și 21 iunie 2023.

47. Din analiza recursului declarat de către ÎMGFL nr.15 rezultă că aceasta a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2), lit. c) din Codul de procedură civilă.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că, recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.2, lit.

c) – interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers. La fel nu a stabilit că instanța de apel la examinarea cauzei a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces.

49. Analizând recursul depus de către Vasili Krasovski, instanța de recurs a stabilit că recurentul, în esență, a invocat dezacordul cu soluția adoptată de către instanța de apel, însă nu a menționat ce norme de drept material sau procedural au fost încălcate sau aplicate eronat de către instanța de apel.

50. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), nu a stabilit încălcarea de către instanța de apel a acestor circumstanțe. Cu atât mai mult că recurenții nu indică în concret asupra unor încălcări de ordin procedural.

51. În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

52. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

53. În speță, completul de judecată menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

54. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

55. Drept urmare, completul de judecată reține că argumentele invocate de către ÎMGFL nr. 15 și Vasili Krasovski, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

56. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 mun. Chișinău și de

către Vasili Krasovski, împotriva deciziei din data de 21 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă